

EL SISTEMA DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL, ESPANYOL I CATALÀ

JORNADES
INTRODUCTÒRIES A
LA COOPERACIÓ
INTERNACIONAL
CCD – UPC

26-27 JUNY 2013

TONI ROYO -
royasp@yahoo.com

SISTEMA INTERNACIONAL DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I ORÍGENS HISTÒRICS

SISTEMA INTERNACIONAL DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT:

Xarxa d'institucions públiques i de la societat civil que promouen accions de cooperació internacional al desenvolupament

COOPERACIÓ INTERNACIONAL AL DESENVOLUPAMENT:

Són les accions que realitzen governs i organitzacions de la societat civil de diversos països per promoure un progrés més equilibrat i just en el món

ORÍGENS HISTÒRICS DEL SISTEMA DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL

Després de la Segona Guerra Mundial es donen una sèrie de **factors propiciadors**:

1. La incorporació del desenvolupament com un dels objectius prioritaris inclosos a la Carta fundacional de Nacions Unides (1945)
2. En un context de progressives independències i descolonitzacions, la posada en marxa de programes d'ajut de les antigues metròpolis a les seves ex colònies, fonamentalment per part de França i el Regne Unit
3. L'aplicació del Pla Marshall (1947) promogut per Estats Units a Europa
4. La guerra freda: l'estratègia del "containment" i l'ús de l'ajut com instrument de política exterior, tant per part d'Estats Units com de la URSS
5. L'establiment del Programa d'Assistència Tècnica de les Nacions Unides (1948) (Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament, PNUD, des de 1965)
6. La creació de les institucions de Bretton Woods (Banc Mundial, Fons Monetari Internacional) que han de solucionar els problemes de manca de capital als països en desenvolupament i problemes d'estabilitat macroeconòmica, liquiditat i confiança del sistema financer internacional.

EL SISTEMA DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL AL DESENVOLUPAMENT

Tot això legitimat per un **imperatiu moral** d'Occident de modernitzar i fer sortir de la pobresa als països perifèrics basat (discurs Truman, 1949) en la superioritat tecnològica i la creença en la tecnologia com a camí cap a la modernització.

La **consolidació** del Sistema de Cooperació Internacional per al Desenvolupament es dona a l'Europa de la postguerra:

1948 Organització Europea de Cooperació Econòmica (OECE): ens per coordinar el Pla Marshall i fomentar la cooperació econòmica a Europa.

1957 Comunitat Econòmica Europea (CEE)

1960 l'OECE es transforma en l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE): ens per coordinar esforços i agrupar informació econòmica dels seus membres (30 principals països desenvolupats)

1960 creació del Comitè d'Ajut al Desenvolupament (CAD) dins de l'OCDE: ens per centralitzar informació, avaluació i coordinació de les polítiques d'ajut al desenvolupament dels països de l'OCDE

L'AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT

AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT (AOD):

Ajut que transfereix recursos d'origen públic d'un país ric a un país pobre i que compleix les quatre condicions exigides pel CAD (Comitè d'Ajut al Desenvolupament) de l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic). Condicions:

1. Els recursos deuen tenir un origen públic al país donant
2. L'ajut deu destinar-se a la promoció del desenvolupament econòmic i el benestar social
3. El país receptor deu constar a la llista del CAD
4. Les ajudes han de tenir un grau de concessionalitat (grau de millora de les condicions de mercat) mínim del 25%

TIPUS D'AOD

A. Públic Bilateral: ajut canalitzat de govern a govern

Públic Multilateral: ajut canalitzat a través d'organismes internacionals (agències de les Nacions Unides -Banc Mundial, OMS, FAO, PNUD, UNICEF, ACNUR- i la UE)

Privat: ajut canalitzat a través d'ONG (quotes, campanyes, merchandising, comerç just, etc)

B. Ajut lligat o deslligat

L'ajut és lligat o deslligat depenent del grau d'obligació dels països receptors de gastar l'ajut rebut en empreses del país donant (crèdits FAD, per exemple)

Ajut financer: crèdits, préstecs i subvencions vehiculats a través de programes i projectes / recolzament pressupostari. L'ajut financer sempre es vincula a l'adopció de determinades polítiques econòmiques.

Ajut tècnic: assessorament, formacions i consultoria. Modalitat utilitzada als programes Sud-Sud per l'escassa disponibilitat financera d'aquests : metges cubans a Guatemala, enginyers algerians a Mali

Ajut humanitari : ajut atorgat en cas de catàstrofes naturals o conflictes armats (no és AOD strictu sensu perquè no es vincula al desenvolupament al ser de curt termini)

Ajut alimentari: transferència d'aliments a països amb dificultats. Ha servir per evaquar excedents agrícoles dels països del Nord. Distorsiona els mercats locals dels països receptors a l'esfonsar productors i venedors locals i pot crear dependències i modificacions dels hàbits alimentaris (llet en pols a l'Àfrica Subsahariana). Afecta també a la **Sobirania Alimentària** dels pobles.

NOVA ARQUITECTURA DE L'AJUT

1 – UN MÓN EN DESENVOLUPAMENT MÉS HETEROGENI

PMA I OCDE: ESTANCATS

POTÈNCIES EMERGENTS I PVD: CREIXEMENT DISPERS

POLÍTICA DE COOPERACIÓ: ESPECIALITZACIÓ EN PMA O ACOMPANYAMENT ALS PAÏSOS EXITOSOS DE RENDA MITJANA (EFECTE MULTIPLICADOR)

2 – MÓN MULTIPOLAR

ACTORS CLAU DEL SISTEMA INTERNACIONAL: BRIC, G-22, EGIPTE, TURQUIA, IRAN, BILL & MELINDA GATES FOUNDATION

SISTEMA DE COOPERACIÓ ELITISTA O INCLOENT? CAL REPENSAR EL SISTEMA DE GOVERNANÇA (ONU, CRITERIS CAD, DECL. PARÍS)

3 – UN MÓN NECESSITAT DE BÉNS PÚBLICS

S'HA GENERAT INTERDEPENDÈNCIA PERÒ NO ELS MECANISMES PER GOVERNAR-LA: COMPLIMENT DELS TRACTATS CLIMÀTICS, VACUNA CONTRA MALÀRIA, ETC.

4 – CREIXENT PAPER DEL SECTOR PRIVAT

CONF. BUSAN (2011): DAVANT DE LA DISMINUCIÓ AJUT OFICIAL AUGMENTA INSTRUMENTS INVERSIÓ FINANCERA EN COOPERACIÓ

AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT (AOD)

QUADRE DE LA DISTRIBUCIÓ GENERAL DE L'ESFORÇ EN COOPERACIÓ INTERNACIONAL DELS PAÏSOS DE L'OCDE EN TERMES DEL SEU PIB AMB LES OSCIL·LACIONS 2011-2012 (FONT OCDE)

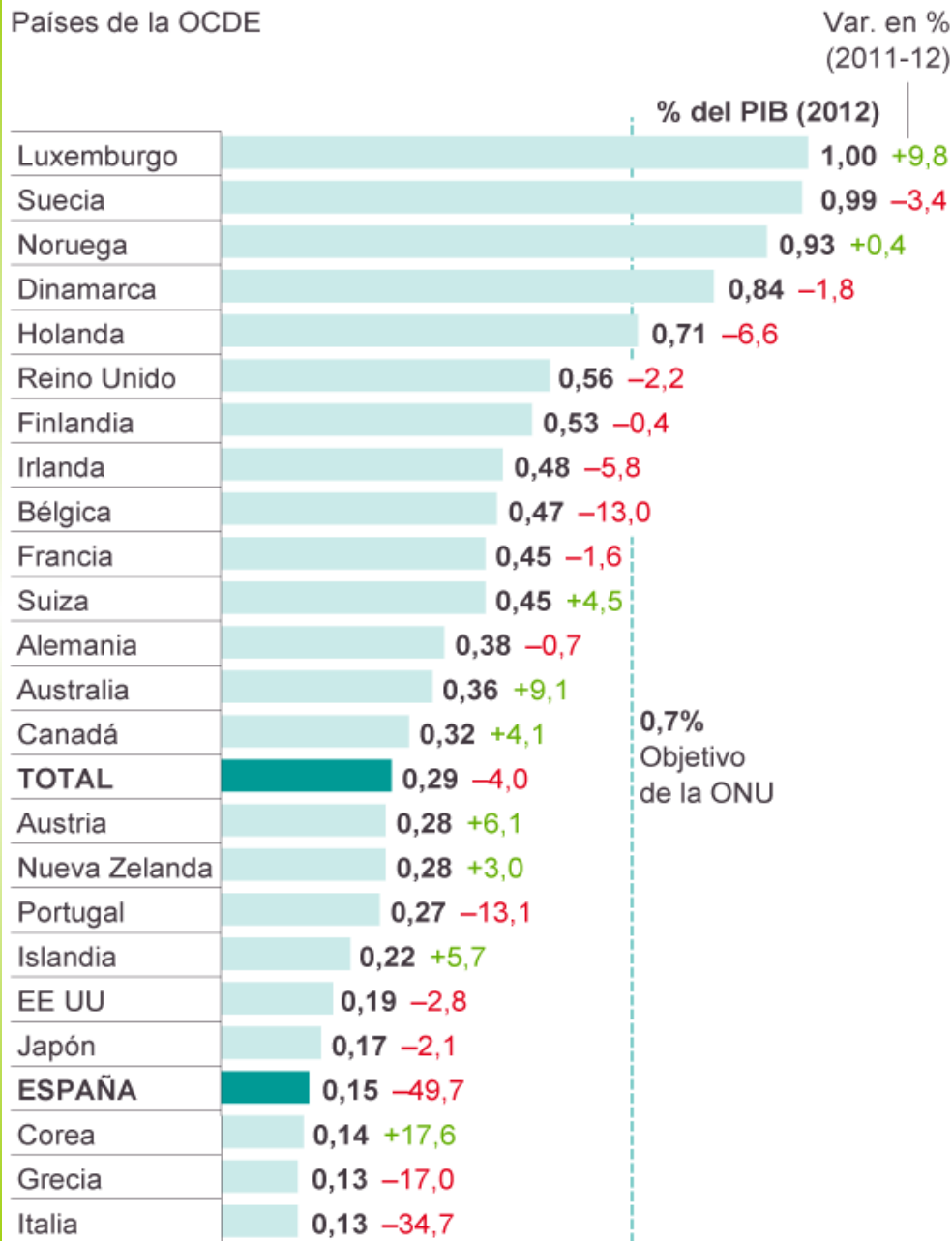
AL 2011 L'AOD NETA DELS 23 PAÏSOS DEL CAD VA SER 134.038M€. CADA ANY ES DEIXEN DE RECAPTAR 189.000M€ PER EVASIÓ FISCAL

PER AL 2010 L'OBJECTIU DELS PAÏSOS DONANTS DE LA UE ERA ASSOLIR EL 0,51% DEL SEU PNB, PERÒ LA MITJANA FOU EL 0,32% (2010) I 0,31% (2011)

L'AOD REPRESENTA IMATGE INTERNACIONAL D'ESpanyA – NOV 2011 BILL GATES VISITA MARIANO RAJOY DESPRÉS DE GUANYAR ELECCIONS PER DEMANAR QUE NO DISMINUEIXI L'AOD (FINS 2011 ESPANYA ERA EL 5È DONANT DE LA UE I EL 7È DEL MÓN)

AYUDA AL DESARROLLO

Países de la OCDE

AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT (AOD)

La XXV^a Assemblea General de les Nacions Unides (octubre 1970) va adoptar una Estratègia Internacional de Desenvolupament on s'establia que cada país econòmicament avançat hauria de destinar cap a mitjans dels anys 1970 el 0,7% del seu PNB a preus de mercat a AOD[1].

[1] Resolution 2626 (XXV). International Development Strategy for the Second United Nations Development Decade. www.un.org/docuemnts/ga/res/25/ares25.htm

TENDÈNCIES:

- ODM, SÓN INASSOLIBLES? AL RITME ACTUAL SÍ, PERÒ NO SÓN IRREALITZABLES, EX. INTERMÓN A TANZÀNIA
- TENDÈNCIA A LA DISMINUCIÓ → ESFORÇ RELATIU 0,28% DEL PIB DONANTS (2007) AL 1960 ERA EL 0,5% DEL PNB MUNDIAL
- ES COMPUTA COM AOD: ALLEUGERIMENT DEL DEUTE / MECANISMES DE DESENVOLUPAMENT NET (MDL) / DESPESA DE SEGURETAT ALS PAÏSOS DEL SUD, LLUITA CONTRA EL TERRORISME I LA IMMIGRACIÓ IL·LEGAL
- AJUT REEMBORSABLE (CRÈDITS FAD)
- INTERESSOS GEOPOLÍTICS I ESTRATÈGICS (Iraq, Afganistan)
- Ajut donants europeu inclou cancel·lació deute extern, costos manutenció estudiant països del sud a Europa i costos gestió de refugiats a Europa, sie descomptem aquests costos l'ajut passa del 0,44% al 0,38%
- SUBEXECUCIÓ (NOMÉS 70% DE L'AJUT COMPROMÉS ÉS REALMENT DESEMBORSAT)
- DELARACIÓ DE PARÍS (2005): 50 COMPROMISOS I METES PER AL 2010 PER ASSOLIR UN CANVI EN LA QUALITAT DE L'AOD / FORO D'ACCRA (2008): AVALUACIÓ DELS PRINCIPIS ACORDATS A DECLARACIÓ DE PARÍS
- Taxa Robin Hood 0,005% sobre transaccions financeres internacionals podria recaptar 400.000 Milions USD, calen 453.643 Milions USD per finançar ODM, paradisos fiscals

EVOLUCIÓ DE LA POLÍTICA ESPANYOLA / CATALANA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: DE PAÍS RECEPTOR A DONANT

1955 Acords Franco-Eisenhower (ajut dels EEUU, bases de l'OTAN)

1964 L'Església té paper protagonista en la cooperació al desenvolupament: la Llei d'Associacions (1964) reconeixia el dret d'associació per a finalitats no contràries als Principios Fundamentales del Movimiento. Per constituir-se les associacions han de comptar amb l'aprovació del Ministerio de Gobernación excepte aquelles associacions que desenvolupessin finalitats d'apostolat religiós. D'aquí rau la importància de poder associar-se a l'empara de l'església catòlica (jesuïtes, escolapis, teresianes, etc.) i el biaix original assistencialista

1976 Creació dels FEAD antecedent del FAD (Fons d'Ajut al Desenvolupament) per promoure exportacions i recolzar internacionalment les empreses espanyoles

Fins 1979 El Banc Mundial considera Espanya com País en Vies de Desenvolupament (PVD) i és per tant receptora d'ajut extern

1981 Informe de Justícia i Pau lliurat als diputats dels diferents partits polítics sobre l'Ajut Oficial al Desenvolupament –AOD- espanyol i els compromisos de Nacions Unides per assolir el 0,7% del PIB

1982 15 d'octubre, Joan Gomis (president de Justícia i Pau – Espanya) es reuneix a Madrid amb diferents partits polítics que tindrien representació al govern per demanar-los que signin un document comproment-se a destinar el 0,7% del PIB a ajut per al desenvolupament

Espanya es considerada un País Desenvolupat (PD) coincidint amb la victòria del PSOE.

Finalitza la incorporació espanyola als organismes internacionals d'ajut al desenvolupament (OCDE, FAO, UNESCO, etc.). Primer agermanament de municipi català amb municipi nicaragüenc (St Feliu de Llobregat – Estelí), 19 agermanaments formalitzats amb Nicaragua als anys 1980.

EVOLUCIÓ DE LA POLÍTICA ESPANYOLA / CATALANA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: DE PAÍS RECEPTOR A DONANT

1985 Creació de la Secretaria de Estado para la Cooperación Internacional y para Iberoamérica (SECIPI) dependent del MAE, actualment SECI (Secretaria de Estado para la Cooperación Internacional), màxim òrgan polític especialitzat en cooperació al desenvolupament que gestiona l'AOD no reembolsable (bilateral i multilateral).
Campanya contra la fam a Etiòpia.

A Catalunya la Generalitat paga el transport dels materials recollits i representa la primera partida dedicada a cooperació.

1986 Ingress a la Comunitat Econòmica Europea (CEE). Creació de la Comissió Interministerial de Cooperació Internacional (CICI) amb la funció de coordinar l'activitat de tots els ministeris amb competències en cooperació i responsable de l'elaboració dels PACI (Pla Anual de Cooperació Internacional).

Moltes ONGD grans comencen a accedir a fons comunitaris, iniciant un període d'expansió amplificat a partir de 1994 i que ha durat fins la crisi econòmica actual.

1987 Aprovació de les 'Línies directrius de la política espanyola de cooperació al desenvolupament'

1988 Creació de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional (AECI), dependent de la SECIPI, com a institució executora de la política d'ajut bilateral no reembolsable i responsable de la definició i gestió dels programes i projectes de desenvolupament. L'AECI compta amb una estructura perifèrica (OTC, Centres Culturals, Centres de Formació de la Cooperació Tècnica)

EVOLUCIÓ DE LA POLÍTICA ESPANYOLA DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT: DE PAÍS RECEPTOR A DONANT

- 1989 Creació de l'OPE (Oficina de Planificació i Avaluació) que proveeix assistència tècnica a la SECIPI en programació, seguiment i avaluació de l'ajut
Fundació de la FCONGD
- 1991 Adhesió al Comitè d'Ajut de Desenvolupament (CAD) de l'OCDE (Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic)
- 1992 Informe sobre els objectius i línies generals de la política espanyola de cooperació i ajut internacionals. Conferència de la Terra a Rio de Janeiro.
(26 de febrer) Amb ocasió de les eleccions autonòmiques, la FCONGD reuneix a tots els partits polítics per què signin un document compromentent-se a assolir el 0,7% abans del 1996. Campanya Ajudem Somàlia de la FCONGD.
- 1993 Conferència Mundial sobre Drets Humans de Viena
- 1994 Movilitzacions populars per aconseguir el 0,7% dels pressupostos de les administracions després dels desastres humanitaris als Grans Llacs i Ex Iugoslàvia. Acampades pel 0,7% a la Diagonal de Barcelona. Primeres plataformes locals de solidaritat a Catalunya (Igualada Solidària, Rubí Solidari)
- 1995 Creació del Consell de Cooperació per al Desenvolupament del govern estatal: instància consultiva formada per l'administració, ONGD, empreses, moviments socials i experts.
Conferència Mundial sobre la Dona a Beijing. Cimera Mundial de les NNUU sobre el desenvolupament social a Copenhague. Creació dels primers consells municipals de cooperació a Catalunya (Badalona, Manresa, etc.). Creació del Consell Assessor de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat (FCONGD té quatre representants).
Campanya Europa per Bòsnia.

EVOLUCIÓ DE LA POLÍTICA ESPANYOLA

- 1996 Inici de la primera legislatura del PP amb majoria relativa, el govern recull part de l'agenda de cooperació. Creació a Catalunya de la Plataforma per la resolució dels conflictes a la zona dels Grans Llacs
- 1997 Codi ètic i de conducta de les ONGD (FCONGD)
- 1998 Aprovació de la Llei de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (Ley 23/1998). Creació a Catalunya de la Plataforma en pro del referèndum al Sàhara
- 1999 Inici de l'elaboració del Pla Director. Juliol de 1999 ruptura del diàleg entre l'administració i la CONGDE que suposa la paralització del Consell de Cooperació. Eleccions legislatives amb victòria per majoria absoluta del PP. Creació de la Plataforma per l'Aixecament de les sancions a l'Iraq -PASI-
- 2000 Aprovació del Pla Director (2000-2004) no consensuat amb les ONGD. Aprovació de les noves Bases Generals per a la concessió d'ajuts a ONGD. Canvis en l'orientació de l'AOD. Cimera del Mil·leni de les Nacions Unides: 189 països estableixen la Declaració del Mil·leni amb objectius específics (ODM) amb l'horitzó temporal del 2015.
- 2001 Aprovació del Pla Anual de Cooperació Internacional (PACI). Reial Decret que modifica les funcions, organització i la composició del Consell de Cooperació. La CONGDE no s'incorpora al Consell de Cooperació (CR, Càritas, Ajuda en Acció). Contracimera a Barcelona contra la reunió del Banc Mundial. Aprovació de la Llei catalana de Cooperació Internacional. una esmena de la FCONGD aconsegueix que els plans directors els aprovi el Parlament i no el Govern com succeeix a l'Estat. Atemptats a Nova York. Invasió a Afghanistan. Estructuració dels moviments socials: Fòrum Social Mundial de Porto Alegre
- 2002 Presidència espanyola de la Unió Europea el primer semestre. Contracimera a Barcelona contra la reunió dels caps d'estat de la Unió Europea. Conferència de Monterrey: compromís de la UE a destinar el 0,39% del seu PIB a l'AOD el 2006. Cimera Mundial de Desenvolupament Sostenible a Johannesburg. Creació de l'Agència Catalana de Cooperació Internacional.
- 2003 conflicte a l'Irak i denúncia de la militarització de l'ajut. Denúncia de l'incompliment dels Objectius del Mil·leni (ODM). Eleccions municipals i autonòmiques (reivindicació del 20x20 i el 20% als PMA): decàleg reivindicatiu de la FCONGD a les eleccions municipals. 1r Pla Director de Cooperació catalana (2003-2006). Nou Consell de Cooperació català.

- 2004 Atemptat de l'11-M a Madrid. Eleccions legislatives i victòria del PSOE. Pla Anual de Cooperació Català. Creació del Comitè Català d'Ajut i Emergència. Augment dels fons públics de cooperació a Catalunya. Tsunami al sud-est asiàtic. Canvi de nom del MAE per Ministeri d'Affers Exteriors i coop.
- 2005 2n Pla Director de la Cooperació espanyola (2005-2008). Conferència NNUU sobre la valoració dels ODM. Declaració de París sobre l'eficàcia de l'ajut. Pla Director de Cooperació de l'ajuntament de Barcelona (2006-2008). Huracà Katrina a Nova Orleans vs huracà Stan a Guatemala i terratrèmol a Pakistan. Campanya Pobresa Zero - Qui deu a qui?
- 2006 Decret espanyol de l'estatut del cooperant. Registre català d'ONGD. Llei del deute extern (Ley 38/2006 de gestión de la deuda externa).
- 2007 Acusacions Intervida, ANESVAD. 2n Pla director 2007-2010 de la Generalitat de Catalunya .
- 2008 La Generalitat de Catalunya aprova un 21% del seu pressupost de cooperació com ajut reemborsable (Pla Anual 2008). Resolució del Govern a desembre 2008 de no aplicació de l'instrument (tasca d'incidència política de la FCONGD). 2n PD de l'ajunt de Barcelona (2009-12). 2n PD de l'ajunt de l'Hospitalet (2008-11). Creació Confederació d'ONG i la Taula d'ONGD de Catalunya (TOC). Cimera FAO a Roma per la crisi alimentària. Foro d'Accra per avaluar principis acordats Declaració de París.
- 2009 Disminució de recursos de l'AOD catalana (Pla Anual 2009) dins d'un context de crisi econòmica global. Desplegament del Pla Director 2007-2010 de la Generalitat (Estratègia País Prioritari –EPP- Nicaragua, EPP Colòmbia, Estratègia de cooperació multilateral, Estratègia de codesenvolupament). Retallada del pressupost de cooperació 2010 i mobilització FCONGD
- 2010 Elaboració del 3r Pla Director de la Generalitat (2011-2014). Presidència espanyola de la UE, 1r semestre. Retallada pressupost coope estatal 800M€. Supressió pressupost coope ajunt Madrid
- 2011 Campanya Haití. Retallada del pressupost de l'ACCD en un 55% respecte al 2010. Acomiadament del 50% de la plantilla de l'ACCD (46 de 93 treballadores). Acomiadament de personal d'entitats (IO, SETEM, etc.). Govern PP a l'estat i CCAA. Reduccions pressupost cooperació CCAA i Estat
- 2012 Reducció pressupost MAEC de 1000M€. Tancament a l'ACCD. Acomiadament personal (FCONGD, Eng SF, etc), pressupost ACCD 9,5M€ (83% de reducció respecte al 2010)
- 2013 Desapareix SECI i es recupera SECIPI. Cooperació s'integra a Secretaria General de Cooperació (rang de subsecretaria). Dimiteix el director de l'AECID. Ajut Humanitari 12,3M€ (10% de 2012)

ESTRUCTURA INSTITUCIONAL DE LA COOPERACIÓ PÚBLICA ESPANYOLA

ÒRGANS DE DIRECCIÓ I EXECUCIÓ: MINISTERI D'AFERS EXTERIORS I COOPERACIÓ - MAEC- I EL MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA.

MINISTERI D'AFERS EXTERIORS I COOPERACIÓ

SECI (SECRETARIA DE ESTADO DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL) GESTIONA L'AOD NO REEMBOLSABLE (BILATERAL I MULTILATERAL), ELS RECURSOS DE ELS ONGD, LES CONTRIBUCIONS A INSTITUCIONS MULTILATERALS NO FINANCERES I AL FIDA (FONDO INTERNACIONAL DE DESARROLLO AGRÍCOLA)

DGPOLDE: DIRECCIÓ GENERAL DE PLANIFICACIÓ Y EVALUACIÓ DE POLÍTICAS DE DESARROLLO (EX OPE: OFICINA DE PLANIFICACIÓ Y EVALUACIÓ) / PREPARA LA PROPOSTA DEL PLA ANUAL / PD SOBRE PRIORITATS I ESTRATÈGIES DE LA COOPERACIÓ ESPANYOLA

AECID: ORGANISME AUTÒNOM ADSCRIT A SECI, ÒRGAN DE GESTIÓ DE LA POLÍTICA ESPANYOLA DE COOPERACIÓ. GESTIONA ELS PROGRAMES DE COFINANÇAMENT AMB LES ONGD, AJUT HUMANITARI I EMERGÈNCIES. XARXA DE 29 OTC ADSCRITES A LES AMBAIXADES (20 AL; 4 ÀFRICA, 3 MAGREB, 1 FILIPINES, 1 PALESTINA), 3 CENTRES IBEROAMERICANS DE FORMACIÓ, 14 CENTRES CULTURALS.

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

SEC: SECRETARIA DE ESTADO DE COMERCIO, TURISMO Y DE LA PEQUEÑA Y MEDIANA EMPRESA. GESTIONA L'AOD REEMBOLSABLE, LES APORTACIONS ALS FAD I LA GESTIÓ DEL DEUTE EXTERN.

ÒRGANS DE COORDINACIÓ I CONSULTA:

- COMISIÓ INTERMINISTERIAL DE COOPERACIÓ INTERNACIONAL: agrupa els 12 ministeris amb competències en cooperació internacional, aprova els PACI i les línies estratègiques de la cooperació espanyola
- COMISIÓ INTERTERRITORIAL DE COOPERACIÓ AL DESARROLLO: òrgan de coordinació i concertació entre les administracions públiques que executen AOD (CCAA, Diputacions i ajuntaments). Participen en l'elaboració del PD, Pla Anual, definició de prioritats
- COMISIÓ INTERMINISTERIAL DEL FAD: òrgan per gestionar els crèdits concessionals dels crèdits FAD
- CONSEJO DE COOPERACIÓ AL DESARROLLO: òrgan de caràcter consultiu per donar veu i participació a la societat civil: 27 membres (Pdt: ministre MAE, 2 vicepdt: secretari SECI + secretari Estat comerç, 10 vocals administracions públiques, 10 vocals ONGD i agents cooperació, 4 vocals experts a títol individual)

AGENTES DEL SISTEMA DE COOPERACIÓN ESPAÑOL 2011

NO AOD

AGENTES PRIVADOS

AOD BILATERAL

OTROS MINISTERIOS

- M.TRAB: 1,15%
- M.DEF: 0,88%
- M.M AMB 0,18%
- M.EDU: 0,08%
- M.INTER:0,53%
- OTROS: 0,35%

AGENTES OFICIALES

GOBIERNO CENTRAL

88,37% s/total AOD

UNIVERSIDADES

0,44% s/total AOD

AGENTES LOCALES COOP DESCENTRALIZADA

9,61% s/total AOD

- ONGD
- SINDICATOS
- EMPRESAS
- UNIVERSIDADES
- COL. PROFES.

- COMUNIDADES AUTONOMAS 6,42%
- AJUNTAMIENTOS 3,19%
- FONDOS DE COOPERACIÓN
- DIPUTACIONES, CONSEJOS COMARCALES

M. ASUNTOS EXTERIORES Y COOPERACIÓN

46,86%

- SECI
- AGENCIA ESPAÑOLA DE COOPERACIÓN 28,47% AOD bilateral neta
- OFIC. TÉCNICAS DE COOPERACIÓ

MINISTERIO ECONOMIA

40,5%

CONSEJO DE COOPERACIÓN PARA EL DESARROLLO

MINISTERIO INDUSTRIA TURISMO Y COMERCIO

0,67%

COMISION INTER MINISTERIAL DE COOP. INTER.

INSTRUMENTOS DEL SISTEMA DE COOPERACIÓN ESPAÑOL 2011

FONT: Realidad de la Ayuda 2013

EVOLUCIÓ DELS RECURSOS DE COOPERACIÓ DE L'ESTAT ESPANYOL:

Reduir el dèficit retallant la cooperació és com tallar-se els cabells per perdre pes (J. Hobbs, Oxfam)

AOD 2013: 2.048 milions € (0,20% PNB)

AOD 2012: 2.377 milions € (0,22% PNB)

AOD 2011: 3.066 milions € (0,29% PNB)

AOD 2010: 4.491 milions € (0,43% PNB)

AOD 2009: 4.728 milions € (0,46% PNB)

AOD 2008: 4.761 milions € (0,45% PNB)

AOD 2007: 3.747 milions € (0,37% PNB)

AOD 2006: 3.038 milions € (0,32% PNB)

AOD 2005: 2.428 milions € (0,27% PNB)

AOD 2004: 1.970 milions € (0,25% PNB)

EVOLUCIÓ DE L'AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT ESPANYOL

EVOLUCIÓ DE L'AOD ESPANYOL:

Fins 1987: 0,04 – 0,13% del PNB / 1988 – 1993: 0,28% (màxims de ppis 90 es recuperen al 2005) / 1995: 0,24% / 1996: 0,22%

2003: 0,23% / 2004: 0,25% / 2005: 0,27% / 2006: 0,32% / 2007: 0,37% / 2008: 0,45%
/ 2009: 0,46% / 2010: 0,43% / 2013: 0,2%

Compromís del Govern 2007: 0,42% / 2008: 0,5% / 2012: 0,7%

GRAU D'EXECUCIÓ 2011: 71% / 2008: 86% / 2005-2006: 94% → DIFICULTATS EN LA CAPACITAT DE GESTIÓ I DESPESA – REFORMA AECID, ABRIL 2010 ACOMIAD 80 ASSIST TÈCNIQUES

INCREMENT AOD ES CANALITZA VIA OMUDES: MANCA ESTRATÈGIA I SEGUIMENT/ AVALUACIÓ

INSTRUMENTS DE LA COOPERACIÓ INTERNACIONAL ESPANYOLA:

- PROJECTES I PROGRAMES → PES RELATIU DE PROJECTES I PROGRAMES
- AJUT PROGRAMÀTIC → FONS PER SUPORT PRESSUPOSTARI GENERAL/SECTORIAL
- MICROCRÈDITS I CRÈDITS FAD → ANÀLISI DELS EFECTES POSITIVS I NEGATIVS DE L'AJUT LLIGAT

2008: 2.352 MILIONS € APROVATS VIA NNUU /DESEMB-REEMB=SALDO NET 191 MILIONS €
4% AOD NETA

REFORMA LLEI FAD: CREACIÓ FIEM I FONPRODE / CREIXEMENT MICROCRÈDITS 66%
RESPECTE 2007

- OPERACIONS SOBRE DEUTE EXTERN: CLUB DE PARÍS (GUATE, IRAQ) NO ÉS AOD DE QUALITAT

- AJUT HUMANITARI: REDUCCIÓ FONS MIN DEFENSA, ESTRATÈGIA SECTORIAL AH

- COFINANÇAMENT ONGD: 61,3% FONS PROVENEN DE CCAA I EELL, FONS AGE PER ONGD
6% AOD NETA TOTAL (2010). Al 2012 FONS AGE 57% I CCAA 29,2% I EELL 13,8%.

- EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT – SENSIBILITZACIÓ: ONGD PRINCIPAL AGENT,
SENSIBILITZADOR, EXECUTEN 58% ACTUACIONS DE L'AOD EN EPD-SEN / LES CCAA SÓN
PRIMERS FINANÇADORS D'EPD-SEN 58,15%, AGE 25,8% I EELL 14,94%

EVOLUCIÓ DE L'AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT ESPANYOL

DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA DE L'AOD ESPANYOL. EL PLAN ÀFRICA

2011: AL 43,2% AOD – ÀFRICA 40% AOD //
2008: AL 37,51% AOD – ÀFRICA 35,4% AOD //
AOD MULTILATERAL: ÀFRICA 43,5%, AL 27,9%
AOD BILATERAL: AL 49,6%, ÀFRICA 25,1%

PMA 34,2% AOD 2011

PAÏSOS RENDA MITJANA 2010 10,6% --> 2011 33%

ALTA DISPERSIÓ AOD 2011 117 PAÏSOS (49 PRIORITARIS PD) //
HAITÍ, TUNIS (AOD REEMB.), PERÚ, NIC, PALESTINA, MARROC, AFG,
COL, RD, BOL 10 PRIMERS RECEPTORS

DISTRIBUCIÓ SECTORIAL DE L'AOD ESPANYOL

COOPE ESP NO ESPECIALITZACIÓ: 56,5% AOD (2007) A
INFRASTRUCTURES

ATENCIÓ A NECESSITATS SOCIALS BÀSIQUES: 11,6% AOD (2011)-,
COMPROMIS 20X20-, SANEJAMENT BÀSIC, AIGUA POTABLE A TRAVÉS
DEL FONS DE L'AIGUA GESTIONAT PEL BID-FONS MULTILATERALS //
11,7% AOD (2011) PROMOCIÓ DESENV RURAL I LLUITA CONTRA FAM

**ESFORÇ EN COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE LES CCAA EN RELACIÓ AL SEU PRESSUPOST CONSOLIDAT
(2007-2010). FONT: 2N ESTUDI AOD CATALANA (2007-2012) FCONGD.**

CA 2007		CA 2008		CA 2009		CA 2010	
BALEARS	0,57	NAVARRA	0,48	NAVARRA	0,48	NAVARRA	0,47
NAVARRA	0,49	COM. VALENCIANA	0,46	CASTELLA - LA MANXA	0,44	EUSKADI	0,43
CASTELLA – LA MANXA	0,44	BALEARS	0,47	BALEARS	0,42	CASTELLA – LA MANXA	0,4
LA RIOJA	0,36	EUSKADI	0,41	EUSKADI	0,38	LA RIOJA	0,31
PAÍS BASC	0,34	CASTELLA - LA MANXA	0,39	ANDALUSIA	0,29	BALEARS	0,29
ASTÚRIES	0,33	LA RIOJA	0,31	LA RIOJA	0,29	EXTREMADURA	0,26
ANDALUSIA	0,28	ANDALUSIA	0,3	COM. VALENCIANA	0,27	ASTÚRIES	0,26
CANÀRIES	0,26	ASTÚRIES	0,3	ASTÚRIES	0,25	ANDALUSIA	0,24
CANTÀBRIA	0,25	CANÀRIES	0,25	EXTREMADURA	0,24	ARAGÓ	0,2
COM. VALENCIANA	0,23	CATALUNYA	0,22	CANTÀBRIA	0,23	MADRID	0,19
CATALUNYA	0,21	CANTÀBRIA	0,21	CANÀRIES	0,21	CATALUNYA	0,17
EXTREMADURA	0,2	MADRID	0,21	MADRID	0,19	COM. VALENCIANA	0,16
MADRID	0,17	ARAGÓ	0,17	CATALUNYA	0,19	CANÀRIES	0,15
ARAGÓ	0,16	EXTREMADURA	0,16	ARAGÓ	0,18	CASTELLA – LLEÓ	0,1
CASTELLA-LLEÓ	0,14	CASTELLA-LLEÓ	0,12	CASTELLA - LLEÓ	0,13	GALÍCIA	0,09
MÚRCIA	0,12	MÚRCIA	0,11	GALÍCIA	0,1	CANTÀBRIA	0,08
GALÍCIA	0,1	GALÍCIA	0,09	MÚRCIA	0,09	MELILLA	0,05
MELILLA	0	MELILLA	0,04	MELILLA	0	MÚRCIA	0,04
MITJANA	0,26	MITJANA	0,27	MITJANA	0,25	MITJANA	0,21

L'AOD PER COMUNITATS AUTÒNOMES

	AOD BRUTA (MILIONS €)		AOD % PRESSUPOST TOTAL		AOD PER CÀPITA (€)	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
ANDALUSIA	81,8	96,7	0,28	0,3	10,15	11,8
NAVARRA	19	20,7	0,49	0,48	31,39	33,37
BALEARS	16,4	15,6	0,57	0,47	15,93	14,54
COM VALENCIANA	30,6	64,8	0,23	0,46	6,27	12,89
EUSKADI	29,3	40,8	0,34	0,41	13,72	18,93
CASTELLA - LA MANXA	36,2	40,3	0,44	0,39	18,32	15,77
LA RIOJA	4,4	4	0,36	0,31	14,36	12,84
ASTÚRIES	12,9	11,7	0,33	0,3	12,04	10,9
CANÀRIES	17,8	18,7	0,26	0,25	8,78	9,03
CATALUNYA	57,7	62,8	0,21	0,22	8,01	8,53
CANTÀBRIA	5,4	5,1	0,25	0,21	9,55	8,79
MADRID	30,9	38,9	0,17	0,21	5,09	6,22
ARAGÓ	8	9,6	0,16	0,17	6,18	7,24
EXTREMADURA	9,8	9	0,2	0,16	9,08	8,28
CASTELLA-LLEÓ	13,1	10,3	0,14	0,12	5,19	5,06
MÚRCIA	5,1	5,1	0,12	0,11	3,68	3,6
GALÍCIA	10,7	9,8	0,1	0,09	3,86	3,55
TOTAL	389,7	464,7	0,27	0,27	7,27	10,7

FONT: REALIDAD DE LA AYUDA 2009, INTERMÓN OXFAM

AGENTS DEL SISTEMA DE COOPERACIÓ CATALÀ 2008

EVOLUCIÓ DE L'AOD DE LA GENERALITAT

Evolució de l'AOD de la Generalitat (1989-2008): pressupostos executats de l'ACCD i els departaments i percentatge de l'AOD sobre el pressupost consolidat de la Generalitat (en euros)

	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Departaments	-	-	-	-	-	-
ACCD	601.012	661.113	1.202.024	1.262.125	2.103.542	1.682.833
	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Departaments	4.207.084	4.207.084	4.207.084	4.808.096	6.010.121	7.212.145
ACCD	2.704.554	2.704.554	2.704.554	2.704.554	3.786.376	4.838.147
AOD / Pressupost consolidat	-	-	-	-	-	-
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Departaments	9.015.181	10.517.711	11.043.597	11.595.777	12.175.566	12.906.100
ACCD	5.469.210	11.419.229	14.236.200	17.721.337	29.393.101	39.172.483
AOD / Pressupost consolidat	0,12	0,16	0,16	0,19	0,2	0,23
	2007	2008				
Departaments	17.347.919	14.734.991				
ACCD	40.317.972	48.177.898				
AOD / Pressupost consolidat	0,21	0,22				

Font: Elaboració pròpia en base a Informe de l'AOD catalana 2003-2005, Informe de l'AOD catalana 2006-2008 (en procés d'elaboració)

EL CÀLCUL DEL 0,7% DE L'AOD DE LA GENERALITAT

Pressupostos de la Generalitat 2008 i 2010

Generalitat	2008 (dades executades)	2010 (dades previstes Pla Anual)
Pressupost Generalitat	28.243.342. 280	32.518.727. 497
Pressupost ACCD	47.705.749	49.000.000
Pressupost departaments	15.207.140	16.600.000
Pressupost cooperació	62.912.889	65.600.000
% pressupost cooperació respecte pressupost Generalitat	0,22%	0,20%

Font: Pressupostos de la Generalitat 2008, 2010 publicats al DOGC (Llei 16/2007 de 21 de desembre 2008, DOGC nº 5038 i Llei 25/2009 de 23 de desembre 2009 DOGC nº 5537)

- **D'ON SORGEIX LA REIVINDICACIÓ DEL 0,7%?**
- **COM ES CALCULA EL 0,7%?**
→ ARGUMENT DOBLE
COMPTABILITZACIÓ VS
VOLUNTAT POLÍTICA
- **COM CALCULA LA GENERALITAT EL 0,7%?**
→ 0,7% INGRESSOS PROPIS
- **QUÈ PROPOSA LA FCONGD?**
→ 0,7% DEL PRESSUPOST TOTAL
CONSOLIDAT
- **PER QUÈ?**
- MAJOR TRANSPARÈNCIA
- COMPARAR AOD DE LES
ADMONS I EVIDENCIAR MANCA
DE COMPROMÍS POLÍTIC
- PRESSUPOST ÉS MENYS
VOLÀTIL QUE INGRESSOS
PROPIS EN PERIODE DE CRISI

Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya 2007-2010

Missió,
principis i
valors

Prioritats
sectorials

Prioritats
geogràfiques i
sectorials

Instruments
Coop. tècnica, financera

LINIES
ESTRATÈGIQUES

OBJECTIUS
ESTRATÈGICS

- Dret salut i aigua
- Dret educació
- Capacitats productives
- Dret humans, teixit social
- Apoderament dones
- Sostenibilitat mediambiental
- Construcció de pau

OBJECTIUS
TRANSVERSALS

- Promoure el respecte integral i la consolidació dels drets humans, la governança i l'enfortiment del teixit social
- Promoure la sostenibilitat del desenvolupament, en la seva triple dimensió, social, econòmica i ambiental.
- Promoure l'equitat entre dones i homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere

Prioritaris: Marroc, Palestina, Sàhara Occ., Moçambic, Senegal, Guatemala, Nicaragua, Salvador, Bolívia, Colòmbia, Equador.

Preferents: Algèria, Líban, Gàmbia, Camerun, Etiòpia, Brasil i Perú

Modalitats d'actuació

Cooperació bilateral, concertada, iniciativa altres actors, multilateral

Escenari
Econòmic

Actors

L'AJUT OFICIAL AL DESENVOLUPAMENT DE LA GENERALITAT

L'Ajut Oficial al Desenvolupament –AOD– de la Generalitat és la suma de l'AOD de l'ACCD i els Departaments. L'ACCD és una entitat de dret públic sotmesa a l'ordenament jurídic privat que es crea mitjançant una llei del Parlament. Té un òrgan col·legiat de govern (consell d'administració) i un director.

Respecte a l'**organització institucional** de la cooperació catalana:

- Fins al 2003: Departament de Presidència → Secretaria Relacions Exteriors → ACCD
- Des de 2004 fins a finals de 2006: Departament de Governació i Administracions Públiques → Secretaria de Cooperació Exterior → ACCD
- Des de 2007: Departament de Vicepresidència → Secretaria d'Afers Exteriors → ACCD

Organigrama de l'ACCD:

http://www20.gencat.cat/docs/cooperaciocatalana/Continguts/02Que_es_accd/02Estructura_i_organigrama/Organigrama_ACCD_2008.pdf

L'ACCD es crea a finals de 2003, fins aleshores el pes de l'AOD dels departaments era predominant. En bona part consistia en despesa del Departament d'Universitats destinada a inflar ficticiament l'AOD de la Generalitat atès el seu baix volum

A partir del 2001, amb l'aprovació de la Llei de Cooperació al Desenvolupament hi ha una acceleració en el reforçament normatiu: del 2003 al 2006 es fa un important desplegament operacional i de planificació i una represa dels compromisos d'incrementar l'AOD de la Generalitat.

El 14 de desembre de 2003, es signa el **Pacte del Tinell** entre els tres partits que governarien la Generalitat, on es fa menció explícita a l'assoliment del 0,7%: "Incrementar progressivament els recursos econòmics que es destinen a la política de cooperació i de solidaritat internacional fins arribar, com a mínim, al 0,7% dels tributs propis del pressupost de la Generalitat durant aquesta legislatura i al 0,7% dels ingressos incondicionats a l'any 2010"

Entre el 2004 i el 2006 el pressupost de l'ACCD es duplica. Els inicis de l'AOD de la Generalitat cal trobar-los al 1986 amb la reacció de la Partida d'Ajuts al tercer Món de la Generalitat amb 43.873€. Al 2003, la Partida passa a anomenar-se Partida de Cooperació i Solidaritat Internacional.

CARÈNCIES DE L'AOD DELS DEPARTAMENTS DE LA GENERALITAT (ESTUDI AOD CATALANA 2003-2005, FCONGD)

- 1. **Pes excessiu de les despeses administratives**
- 2. **Falta de transparència** en la difusió de les subvencions i pes excessiu de les atribucions a empreses catalanes respecte a organitzacions del Sud (**convocatòria pròpia del COPCA**, actualment ACC10 del Departament de Comerç, Turisme i Consum)
- 3. El **DURSI** (Dept d'Universitats) computava com a AOD, l'aportació de la Generalitat pels estudis d'alumnes de països receptors de l'AOD matriculats en estudis del 1er, 2on i 3er cicle de les universitats catalanes. És a dir, el cost per a la universitat (cost de l'alumne menys la matrícula que paguen) de la formació dels estudiants de països empobrits que cursen estudis universitaris a Catalunya, es comptabilitza com AOD, tot i que aquests estudiants no estan becats i viuen pels seus mitjans a Catalunya. L'any 2003, l'AOD del DURSI va ser 5.480.475€, el 21,79% de l'AOD de la Generalitat de Catalunya!!

L'AOD fictici del DURSI ha estat reivindicat repetidament per la FCONGD, tant des del consell de cooperació de la Generalitat on hi participem, com amb la publicació de l'Estudi de l'AOD catalana 2003-2005. Fruit d'aquesta insistència, l'AOD del DURSI ha disminuït, al 2007 representava 6.446.000€ i el 2008 3.370.000€ (5,3% de l'AOD de la Generalitat) però encara demanem més transparència de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR) del DURSI.

→ **DADES AOD DEPARTAMENTS ESTUDI AOD CATALANA 2003-2005 / 2006-2008**

DESGLOSSAMENT DELS RECURSOS DE L'ACCD (2006-2010)

Desglossament dels recursos de l'ACCD (2006-2010)

	2006	2007	2008	2009	2010
Capítol 1 – Remuneració del personal	2.023.022	3.147.222 (augment 55,57% respecte any anterior)	3.911.866 (augment 24,3% respecte any anterior)	4.227.301 (augment 8% respecte any anterior i dobla respecte al 2006)	4.805.458
Nombre de persones treballadores pressupostades	49	73	83	91	122 (113 + 9 estranger)
Capítol 4 – Transferències corrents (Inclou els recursos per convocatòries, coope directa i multilateral)	39.452.978	46.623.777	46.489.133	43.283.218	31.665.642 ² (disminució d'un 27% respecte al 2009)
Pressupost total ACCD	44.015.900	52.060.000	67.460.000 ¹ (53.099.000)	49.785.520	39.343.700 ²

¹Dels quals, 14.361.000€ corresponen a una partida de crèdits reemborsables que finalment no s'executarà segons es va informar a la sessió plenària del Parlament nº 43 del 2 d'octubre de 2008 Font: <http://www.gencat.cat/economia/index.html>

² Previsió del Pla Anual 2010 a novembre de 2009. Amb l'autoesmena del Tripartit el pressupost del 2010 de l'ACCD ha quedat en la mateixa xifra del 2009.

MODALITATS DE COOPERACIÓ

- COOPERACIÓ BILATERAL D'INICIATIVA DIRECTA I MULTILATERAL: 20-30% RECURSOS
- COOPERACIÓ BILATERAL EN CONCERTACIÓ AMB ALTRES AGENTS: 10-20% DEL RECURSOS

COOPERACIÓ BILATERAL A INICIATIVA D'ALTRES ACTORS: 50% DELS RECURSOS MÍNIM

La subexecució pressupostària de l'ACCD

	2006	2007	2008
Pressupost ACCD al Pla anual	44.015.900	52.060.000	53.099.000
Pressupost executat	39.172.483	40.317.912	47.705.749
Subexecució pressupost de l'ACCD	4.843.417	11.742.088	5.393.251

Font: Informe de l'AOD catalana 2006-2008 (en procés d'elaboració)

LA MODALITAT DE COOPERACIÓ CONCERTADA:

- ÉS MÉS OPERATIVA: NO PASSA PER CONVOCATÒRIES PÚBLIQUES
- POT RESOLDRE PROBLEMA DE SUBEXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA DE L'ACCD
- SUPOSARÀ CONSOLIDACIÓ D'ACTORS AMB AFANY DE LUCRE (ORG EMPRESARIALS, COL·LEGIS PROF, CONSULTORIES, ETC.) POC PRESENTS EN ELS ESPAIS DE DEBAT SOBRE POLÍTIQUES DE COOPERACIÓ I SENSIBILITZACIÓ DE LA CIUTADANIA
- SUPOSARÀ MAJOR DISCRECIONALITAT PQ NO EXISTEIXEN MECANISMES REGULADORS DE LA COOPERACIÓ CONCERTADA

ELS CONSELLS MUNICIPALS DE COOPERACIÓ

ELS CONSELLS MUNICIPALS DE COOPERACIÓ

Els consells municipals de cooperació són àmbits de debat i reflexió al voltant de la solidaritat i la cooperació internacional, d'elaboració d'estratègies municipals i de representació ciutadana.

2003

Eleccions municipals a Catalunya. **Decàleg reivindicatiu** de la FCONGD a presentar als partits polítics amb motiu de les eleccions municipals. Algunes demandes:

- creació de regidories de solidaritat i cooperació
- creació de consells municipals de cooperació
- dedicació del 0,7% dels ingressos totals a la cooperació internacional
- potenciació de les accions de sensibilització i educació per al desenvolupament

PUNTS FORTS I FEBLES DEL SISTEMA ESPANYOL DE COOPERACIÓ DESCENTRALITZADA (CARLOS GÓMEZ GIL, BAKEAZ, N° 89)

GRUP DE TREBALL DE LA FCONGD:

ESTUDI DELS CONSELLS MUNICIPALS DE COOPERACIÓ (BADALONA, FIGUERES, MOLLET DEL VALLÈS, LLEIDA, REUS, SANT PERE DE RIBES) (2005)

ACTORS I INSTRUMENTS DE LA COOPERACIÓ AL DESENV. AL MUNICIPI (2010)

PROGRAMA DE FORMACIÓ ALS MEMBRES DELS CONSELLS DE COOPERACIÓ DE MUNICIPIS DE L'AMB (2008-2013): 18 MUNICIPIS

DIRECTORI D'ENTITATS DE COOPERACIÓ CATALANES (2004)

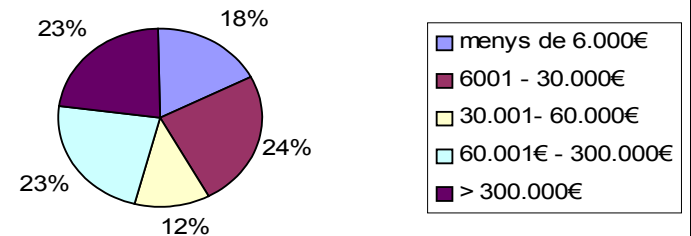
NOMBRE D'ONGD DETECTADES PER DEMARCACIÓ (2004)

Nombre d'ONGD detectades per demarcació (incloent-hi les federades)

RANGS PRESSUPOSTARIS DE LES ENTITATS

Rangs pressupostaris de les entitats

PERFIL DE L'ENTITAT CATALANA

- Any de fundació posterior a 1996 (55% de les entitats)
- Nombre de socis inferior als 100 (56,6% de les entitats)
- Volum de pressupost inferior als 60.000€ (53,6% de les entitats)
- Origen dels fons provinent fonamentalment de les administracions públiques (61% de les entitats reben més del 50% del seu pressupost des dels fons públics)
- Sense personal assalariat (64,6% de les entitats)
- Treball en xarxa (66% de les entitats)
- Amb més de 10 voluntaris (55,3% de les entitats)
- Àmbit d'intervenció territorial: Centramèrica, Carib i països andins
- Sectors d'intervenció: educació, salut, dona i desenvolupament

LA SITUACIÓ ACTUAL DE LES POLÍTIQUES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

ALGUNES IDEES PER A LA REFLEXIÓ:

- 1- RETALLADES DE L'AOD PER PART DE L'ESTAT, GENERALITAT I AJUNTAMENTS, TOT I QUE ALGUNES ADMINISTRACIONS MANTENEN EL PRESSUPOST (EUSKADI, SANT BOI, LA GARRIGA) → VOLUNTAT POLÍTICA**
- 2- QÜESTIONAMENT DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ (PRIMER ELS D'AQUÍ) PERÒ 74% DELS ESPANYOLS A FAVOR DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ (ENQUESTA FUNDACIÓ BILL GATES 2012)**
- 3- DESCONEIXEMENT PER PART DE LA CIUTADANIA DEL QUE ÉS LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ: 63% DELS ESPANYOLS NO SAL SI EL SEU AJUNTAMENT FA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT (BARÓMETRO 2010 SOBRE COOPERACIÓ AL DESARROLLO DE LA FUNDACIÓ CAROLINA)**
- 4- VULNERABILITAT DE LES ONGD: ALTA DEPENDÈNCIA DEL FINANÇAMENT PÚBLIC, FEBLES BASES SOCIALS I APARICIÓ DE NOUS ACTORS DE LA COOPERACIÓ (EMPRESSES, ASSOC NOUINGUTS)**
- 5- REDUCCIONISME DE LA COOPERACIÓ A UNA TRANSFERÈNCIA DE RECURSOS I PER TANT CERCA DE RECURSOS PRIVATS (EMERGÈNCIES, APADRINAMENTS, CROWFUNDING, ETC.) QUE DESRESPONSABILITZEN A LES INSTITUCIONS PER GARANTIR LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES DE COOPERACIÓ**

QUÈ FEM DES DEL SECTOR DE LES ONGD?

LA CRISI POT SER UN REVULSIU, UNA OPORTUNITAT. NO CAL INVENTAR RES, NOMÉS RECUPERAR LES LLIÇONS DEL PASSAT.

EL VALOR AFEGIT DE LES ONGD

LES CLAUS DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ

1. INCIDÈNCIA POLÍTICA

Procés per influenciar la presa de decisions de l'ens/administració impulsor d'una política, exemples:

a) Búsqueda de compromís polític pel 0,7%

<http://fcongds.org/DOCUMENTOS/decaleg.pdf> (Eleccions Parlament 2010)

b) Participació en l'elaboració dels instruments de planificació de la política de cooperació

2. MOBILITZACIÓ

Suport de la ciutadania respecte a propostes fetes des de les entitats de cooperació i solidaritat, exemples:

a) Acampades pel 0,7%

b) Consulta social pel Deute Extern -- Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern

El 12 de març de 2000, coincidint amb les Eleccions Generals, la Xarxa Ciutadana va organitzar la Consulta Social per l'Abolició del Deute Extern. Més de 20.000 persones, 9.000 d'elles a Catalunya, van organitzar aquest exercici de democràcia participativa. Més de 1.400 col·lectius es van implicar en la Consulta Social realitzada a 500 localitats de tot l'Estat espanyol.

1.087.792 persones van donar el seu vot a la Consulta Social (514.072 ho van fer a 212 municipis de Catalunya). El 98% es va pronunciar a favor de la cancel·lació total del deute extern.

EL VALOR AFEGIT DE LES ONGD

LES CLAUS DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ

3. XARXES

Constitució d'espais de participació i presa de decisions compartida, exemples:

- a) Plataformes de solidaritat municipals
- b) Consells municipals de cooperació i solidaritat
- c) Plataforma Catalana a favor del referèndum al Sàhara Occidental

4. EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT

Treball en Educació per al Desenvolupament en els tres àmbits (formal, no formal i informal) a través d'actes de sensibilització, campanyes, comunicació, etc. exemples:

- a) Campanyes (Etiòpia, Somàlia, Haití)
Campanya Catalunya amb Haití: un terratrèmol que dura segles
- b) Comunicació (ser font de notícies): Contracròniques del ral·li Barcelona-Dakar (2005)
<http://fcong.org/DOCUMENTOS/COMUNICATS/2005/SAHARAOCIDENTAL.doc>
- c) Denúncia a través de comunicats i manifestos

REPTES DE FUTUR DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ

COORDINACIÓ INSTITUCIONAL, COHERÈNCIA I COMPLEMENTARIETAT D'ACTUACIONS

PROPOSTES:

- PROMOURE ESPAIS DE COORDINACIÓ ENTRE ELS DIFERENTS ACTORS ECONÒMICS, SOCIALS I INSTITUCIONALS DEL MUNICIPI
- OBSERVATORI DE LES POLÍTIQUES SOCIALS AL MUNICIPI
- FORMACIÓ A TREBALLADORS/RES MUNICIPALS
- CODI ÈTIC D'ACTUACIÓ: ACTUACIONS D'EDUCACIÓ EN VALORS DELS DIFERENTS DEPARTAMENTS I EMPRESES MUNICIPALS, ENTITATS I COL·LECTIUS
- TREBALL EN EPD A LES ESCOLES (ALUMNES, PROFESSORAT, AMPAS)
- CAMPANYES DE COMUNICACIÓ-SENSIBILITZACIÓ CONJUNTES AMB ALTRES ÀREES DE L'AJUNTAMENT / ALTRES ENTITATS SOLIDÀRIES NO ONGD

REPTES DE FUTUR DE LA POLÍTICA DE COOPERACIÓ

COORDINACIÓ INSTITUCIONAL, COHERÈNCIA I COMPLEMENTARIETAT D'ACTUACIONS

PROPOSTES:

- FOMENT DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA A L'ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL (EMPRESSES D'INSERCIÓ SOCIAL, BANCA ÈTICA, COMERÇ JUST, CONTRACTACIÓ PÚBLICA ÈTICA)
- PARTICIPACIÓ A XARXES I ORGANISMES SUPRAMUNICIPALS
- ÚS DELS AGERMANAMENTS COM EINA DE SENSIBILITZACIÓ / IMPULSAR LA COORDINACIÓ AMB ALTRES MUNICIPIS CATALANS AMB AGERMANAMENTS COMUNS
- PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER EMERGÈNCIES I CRISIS HUMANITÀRIES (RESPOSTA A LA CRISI I SENSIBILITZACIÓ DE LA CIUTADANIA)
- VINCULACIÓ ENTRE PROJECTES DE COOPERACIÓ I EPD
- IMPULS DE LA COMUNICACIÓ: ONGD COM A FONT DE NOTÍCIES
- ÈMFASI EN LA COMUNICACIÓ/MISSATGE COMÚ/PLA DE COMUNICACIÓ EXTERNA

IDEES FORÇA PER COMUNICACIÓ

PRESSUPOST AJUNTAMENT DE TARRAGONA 2013 XXX€

PRESSUPOST SERVEIS SOCIALS AJUNT DE TARRAGONA 2013 XXX€ (XX%)

PRESSUPOST COOPERACIÓ 2013 XXX€ (XX% s/pressupost ajunt)

COOPERACIÓ ÉS UNA POLÍTICA SOCIAL: A TARRAGONA LES ENTITATS DE SOLIDARITAT REALITZEN UN TREBALL DE DINAMITZACIÓ SOCIAL QUE FACILITA LA CONVIVÈNCIA I LA COHESIÓ CIUTADANA/AL SUD ES FA INTERVENCIÓ PÚBLICA PER DISMINUIR LES DESIGUALTATS I PROMOURE LA JUSTÍCIA SOCIAL

COMUNICACIÓ: ONGD COM A FONT DE NOTÍCIES

L'ESTALVI EN COOPERACIÓ NO SOLUCIONARÀ LA MANCA DE RECURSOS DELS AJUNTAMENTS PERÒ AGREUJARÀ LA VIDA DE MOLTES PERSONES AL SUD: TENIR DADES SOBRE EL NOMBRE DE BENEFICIARIS I ASPECTES DE LA SEVA VIDA QUE DEIXARAN DE SER ATEÇOS (SALUT, EDUCACIÓ, ETC.)

NOSALTRES ESTEM EN CRISI ACTUALMENT PERÒ ELS PAÏSOS ON TREBALLEM LES ONGD VIUEN SITUACIONS DE CRISI PERMANENT (POBRESA, VIOLÈNCIA, DESMANTELLAMENT DE L'ESTAT DE BENESTAR, ETC) →TENIR DADES ESTADÍSTIQUES SOBRE EL PAÍS ON TREBALLEM

VINCULAR LES PROBLEMÀTIQUES QUE COBRIM AMB ELS PROJECTES DE COOPERACIÓ AMB LES PROBLEMÀTIQUES DE LA NOSTRA CIUTAT BUSCANT LES COINCIDÈNCIES

3€ DE DESPESA ANUAL EN COOPERACIÓ PER PERSONA A TARRAGONA (MENYS DEL PREU DE TRES QUILOS DE TARONGES / UNA BARRA DE TORRO, ETC)

REINVENTAR LES XARXES: TEIXIR COMPLICITATS AMB ELS MOVIMENTS SOCIALS I EL TEIXIT ASSOCIATIU AMPLI DE TARRAGONA